

CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN, GIÁO DỤC CÔNG NHÂN TRONG CÁC DOANH NGHIỆP CỦA CÔNG ĐOÀN VIỆT NAM HIỆN NAY

✍ NGUYỄN THỊ HUYỀN TRANG*

Ngày nhận: 16/4/2020

Ngày phản biện: 22/4/2020

Ngày duyệt đăng: 20/5/2020

Tóm tắt: Công tác tuyên truyền, giáo dục là một chức năng quan trọng của tổ chức Công đoàn Việt Nam. Trong bài viết này, tác giả phân tích nội dung, phương thức của công tác tuyên truyền, giáo dục công nhân trong các doanh nghiệp của Công đoàn Việt Nam và xác định một số vấn đề cần quan tâm trong thời gian tới.

Từ khóa: Công nhân; doanh nghiệp; vận động.

PROPAGANDA AND EDUCATION WORK FOR WORKERS IN THE ENTERPRISES OF TRADE UNION TODAY

Abstract: Propaganda and education are an important function of the Vietnamese trade union organization. In this article, the author analyzes the content and methods of the propagation and education workers in the enterprises of Trade Union and identifies some issues to be concerned about in the future.

Keywords: Workers; businesses; advocacy.

I. Đặt vấn đề

Giai cấp công nhân là giai cấp đại diện cho phương thức sản xuất tiên tiến, đi đầu trong sự nghiệp xây dựng đất nước. Đối với các doanh nghiệp, bộ phận quan trọng của nền kinh tế nước nhà, công nhân là lực lượng lao động quan trọng, tạo ra sản phẩm cho doanh nghiệp, mang lại sự sống cho doanh nghiệp và đóng góp vào sự phát triển chung của nền kinh tế quốc gia. Để xây dựng lực lượng công nhân trong các doanh nghiệp, có bản lĩnh chính trị vững vàng, hiểu biết pháp luật, giỏi về chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp... thì Công đoàn cần quan tâm đặc biệt tới công tác tuyên truyền, giáo dục công nhân trong khu vực này.

Theo Luật doanh nghiệp năm 2014: “Doanh nghiệp là tổ chức có tên riêng, có tài sản, có trụ sở giao dịch, được đăng ký thành lập theo quy định của pháp luật nhằm mục đích kinh doanh”¹. Như vậy, doanh nghiệp bao gồm công ty trách nhiệm hữu hạn, công ty cổ phần, công ty hợp danh và doanh nghiệp tư nhân.

Hiến pháp nước Cộng hòa XHCN Việt Nam đã nêu: “Công đoàn Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội của giai cấp công nhân và của người lao động được thành lập trên cơ sở tự nguyện, đại diện cho người lao động, chăm lo và bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động; tham gia quản lý nhà nước, quản lý kinh tế - xã hội; tham gia

kiểm tra, thanh tra, giám sát hoạt động của cơ quan nhà nước, tổ chức, đơn vị, doanh nghiệp về những vấn đề liên quan đến quyền, nghĩa vụ của người lao động; tuyên truyền, vận động người lao động học tập, nâng cao trình độ, kỹ năng nghề nghiệp, chấp hành pháp luật, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”².

Như vậy, tuyên truyền, giáo dục công nhân là một trong ba chức năng của tổ chức Công đoàn. Công tác tuyên truyền, giáo dục công nhân trong các doanh nghiệp của công đoàn là một hoạt động nhằm chuyển biến nhận thức, thái độ của công nhân, từ đó thu hút họ tham gia vào các phong trào quần chúng để thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước và nhiệm vụ của doanh nghiệp.

2. Nội dung tuyên truyền, giáo dục công nhân trong các doanh nghiệp của Công đoàn Việt Nam

Mỗi loại đối tượng đều có đặc điểm riêng, do đó, nội dung tuyên truyền, giáo dục công nhân trong các doanh nghiệp bên cạnh những điểm chung vẫn có những điểm riêng biệt, được thể hiện ở những khía cạnh sau:

* Trường Đại học Công đoàn

¹ Luật doanh nghiệp (2014), Nxb Chính trị Quốc gia, tr.2.

² Hiến pháp nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (2013), Chương I, Điều 10.

Thứ nhất, tuyên truyền, giáo dục về chính trị, tư tưởng

Đây là nội dung cơ bản trong công tác tuyên truyền, giáo dục công nhân, giúp công nhân thấm nhuần sâu sắc sứ mệnh lịch sử cao cả của giai cấp mình, từ đó tạo niềm tin vào con đường xây dựng và phát triển đất nước mà Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã xây dựng.

Công nhân trong doanh nghiệp phải nhận thức đúng đắn, đầy đủ về chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước, đặc biệt, là những chủ trương, đường lối chính sách, pháp luật về giai cấp mình như: Nghị quyết số 20-NQ/TW, ngày 28/01/2008 của BCH TW Đảng về “Xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; Kết luận số 79-KL/TW, ngày 25/12/2013 về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết số 20; Chỉ thị số 22-CT/TW, ngày 05/6/2008 của Ban Bí thư TW Đảng về xây dựng quan hệ lao động hài hòa, ổn định, tiến bộ trong doanh nghiệp. Ngoài ra còn tuyên truyền các văn bản pháp luật liên quan đến hoạt động của tổ chức công đoàn, cụ thể như: Nghị định số 98/2014/NĐ-CP, ngày 24/20/2014 của Chính phủ Quy định việc thành lập tổ chức chính trị, các tổ chức chính trị - xã hội tại doanh nghiệp thuộc mọi thành phần kinh tế...

Hiện nay, chúng ta đang xây dựng, củng cố Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, xây dựng nền kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế, vì vậy, tổ chức Công đoàn trong các doanh nghiệp cần chú trọng tuyên truyền, vận động, phổ biến giáo dục về pháp luật lao động, để công nhân hiểu được quyền, nghĩa vụ của mình trong quan hệ lao động đã được pháp luật quy định, từ đó tự giác thực hiện tốt nghĩa vụ của mình và tự bảo vệ mình trước pháp luật. Công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật phải được tiến hành thường xuyên với nhiều hình thức thiết thực, linh hoạt phù hợp với từng đối tượng. Nội dung tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho công nhân nên tập trung vào những văn bản liên quan trực tiếp tới công nhân như: Hiến pháp năm 2013; Bộ luật Lao động năm 2012; Luật Công đoàn năm 2012; Luật Bảo hiểm xã hội năm 2014; Luật Bảo hiểm y tế năm 2014; Luật Cán bộ, công chức năm 2008; Luật Viên chức năm 2010; Luật An toàn vệ sinh lao động năm 2015; Các văn bản của Nhà nước về hướng dẫn thi hành pháp luật liên quan đến lao động...

Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, nhất là pháp luật lao động cho công nhân cũng được công đoàn các doanh nghiệp đặc biệt quan tâm. Theo thống kê, đến nay, 100% doanh nghiệp đã tham gia công tác phổ biến, giáo dục pháp luật.

Công đoàn đã bồi dưỡng được trên 4.700 báo cáo viên, tuyên truyền viên về pháp luật; thành lập 13 trung tâm, 30 văn phòng, 375 tổ tư vấn pháp luật với 838 tư vấn viên và cộng tác viên tư vấn pháp luật³. Công đoàn trong các doanh nghiệp hiện nay đã tham gia với Nhà nước, chính quyền địa phương và chủ doanh nghiệp trong phát triển sản xuất, giải quyết việc làm, nhằm bảo đảm thu nhập, ổn định đời sống cho người lao động; đồng thời, vận động, tổ chức cho công nhân tham gia tìm tòi các giải pháp cải thiện điều kiện lao động, bảo đảm an toàn vệ sinh lao động, bảo vệ môi trường sinh thái và quyền dân chủ của công nhân. Đồng thời, công đoàn cơ sở đã chủ động tham gia xây dựng, hoàn thiện nội quy, quy chế doanh nghiệp; hướng dẫn, giúp đỡ công nhân ký hợp đồng lao động; đại diện cho công nhân thương lượng, ký kết thỏa ước lao động tập thể; kiểm tra, giám sát thực hiện chế độ, chính sách đối với công nhân; tham gia giải quyết tranh chấp lao động, chăm lo, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của công nhân. Nhờ sự quan tâm đúng mức, trong thời gian qua, công tác tuyên truyền, giáo dục công nhân trong các doanh nghiệp đã mang lại nhiều kết quả, góp phần đưa hoạt động của các doanh nghiệp đi vào chiều sâu và có hiệu quả tích cực, xứng đáng là bộ phận quan trọng trong nền kinh tế đất nước.

Bên cạnh những thành quả đã đạt được trong thời gian qua, công tác vận động công nhân ở một số doanh nghiệp đôi lúc chưa thực sự đi vào cuộc sống và hiệu quả chưa cao. Các doanh nghiệp đã đóng góp tích cực vào tạo việc làm và thu nhập cho công nhân, nhưng không ít trường hợp còn vi phạm chính sách, pháp luật đối với công nhân. Công tác vận động chưa đến được với đại đa số công nhân; nội dung vận động còn dàn trải, hình thức vận động thiếu sức hấp dẫn; công tác định hướng thông tin truyền truyền, vận động trên Internet và mạng xã hội chưa được coi trọng đúng mức; nắm bắt diễn biến tư tưởng của người lao động chưa được kịp thời; vai trò của các cấp Công đoàn trong việc nâng cao trình độ, kỹ năng nghề nghiệp cho người lao động chưa thật sự rõ nét⁴.

Thứ hai, tuyên truyền, giáo dục về trình độ chuyên môn, nghề nghiệp

Trong điều kiện nền kinh tế thị trường và hội nhập kinh tế quốc tế, cạnh tranh ngày càng gay gắt, các doanh nghiệp cần nâng cao trình độ chuyên môn,

³ Hiến pháp nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (2013), Chương I, Điều 10, tr.85.

⁴ Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam (2004), *Một số vấn đề cơ bản về xây dựng, phát huy vai trò giai cấp công nhân Việt Nam trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa*, Nxb Lao động, Hà Nội, tr.72.

nghề nghiệp cho công nhân. Đây là giải pháp hiệu quả nhất, để nâng cao chất lượng, giá trị sức lao động cho công nhân cũng như bảo đảm việc làm, thu nhập ổn định, tạo cơ hội phát triển cho họ.

Để tuyên truyền, giáo dục công nhân tích cực học tập nâng cao trình độ chuyên môn nghề nghiệp, công đoàn trong các doanh nghiệp cần tham gia, phối hợp chặt chẽ với lãnh đạo doanh nghiệp và các bộ phận chức năng trong việc tổ chức, tuyên truyền, vận động, tạo mọi điều kiện cho công nhân được học tập nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, nghề nghiệp. Đặc biệt, quan tâm xây dựng thể hệ công nhân trẻ có học vấn, chuyên môn và kỹ năng nghề nghiệp cao, ngang tầm khu vực và thế giới. Tổ chức, nâng cao hiệu quả phong trào luyện tay nghề, thi thợ giỏi, phát huy sáng kiến, sáng tạo trong quá trình lao động sản xuất của công nhân.

Hiện nay, Nhà nước đã ban hành nhiều văn bản pháp luật, liên quan đến học tập nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp mà công nhân trong các doanh nghiệp cần nắm rõ như: Quyết định 231/QĐ-TTg ngày 13/02/2015 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Đề án “đẩy mạnh các hoạt động học tập suốt đời trong công nhân, lao động tại các doanh nghiệp đến năm 2020 và những năm tiếp theo”; Quyết định số 281/QĐ-TTg, ngày 20/02/2014 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Đề án “Đẩy mạnh phong trào học tập suốt đời trong gia đình, dòng họ, cộng đồng đến năm 2020”; Chương trình số 1464/CTr-TLĐ, ngày 08/10/2103 của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam về Nâng cao trình độ kỹ năng nghề nghiệp của đoàn viên và người lao động...

Nhiều phong trào thi đua lao động, sản xuất đã được tổ chức có chất lượng và hiệu quả cao. Đó là các phong trào “Thi đua lao động giỏi”, “Học tập nâng cao trình độ đáp ứng yêu cầu sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”, “Phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật”, “Giải việc nước, đảm việc nhà”, “Xây dựng gia đình văn hóa”, “Xóa đói, giảm nghèo trong công nhân”. Đặc biệt, cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” đã thu hút đông đảo công nhân tham gia⁵. Qua đó khơi dậy ý thức trách nhiệm, tinh thần cần cù sáng tạo, vượt mọi khó khăn, gian khổ, lao động với năng suất, chất lượng, hiệu quả ngày càng cao, mang lại hiệu quả kinh tế, xã hội to lớn, góp phần đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Thứ ba, tuyên truyền, giáo dục về thể chất và thẩm mỹ

Nội dung tuyên truyền, giáo dục thẩm mỹ, thể chất cho công nhân trong các doanh nghiệp cũng nên hướng vào việc giáo dục nâng cao năng lực,

nhận thức thẩm mỹ, năng lực sáng tạo và cảm thụ văn hóa nghệ thuật của công nhân; xây dựng nhận thức về thẩm mỹ đúng đắn, lành mạnh, tiến bộ trong lao động sản xuất cũng như trong cuộc sống, mối quan hệ giữa con người với con người, giữa con người với tập thể và xã hội, tạo môi trường lao động, công tác thân thiện, hài hòa, với phương châm mình vì mọi người, mọi người vì mình. Đồng thời, cần quan tâm tuyên truyền, hướng dẫn công nhân đẩy mạnh các hoạt động văn hóa, thể dục thể thao, rèn luyện nâng cao thể chất, làm cho mỗi công nhân phát triển cả về trí tuệ, cường tráng về thể chất, phong phú về tinh thần, trong sáng về đạo đức. Thể chất là cơ sở vật chất để người công nhân thực hiện tốt nhiệm vụ lao động sản xuất hàng hóa cho doanh nghiệp và trình độ thẩm mỹ sẽ phản ánh sự tiến bộ của họ trong tiến trình phát triển.

3. Phương thức tuyên truyền, giáo dục công nhân trong các doanh nghiệp của Công đoàn Việt Nam

Từ những nội dung tuyên truyền, giáo dục công nhân, Công đoàn đã hình thành nhiều phương thức đặc thù để tuyên truyền, giáo dục công nhân như:

Một là, tuyên truyền miệng. Tuyên truyền miệng là hình thức vận động truyền thống mà người nói trực tiếp nói với người nghe về những lĩnh vực, vấn đề cần tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức, kiến thức cho người nghe, hướng người nghe hành động theo các chuẩn mực, nội dung đã xây dựng.

Công tác tuyên truyền miệng có các ưu điểm cơ bản sau: Tuyên truyền miệng là sự giao tiếp trực tiếp để cung cấp và trao đổi thông tin nên sử dụng được mọi ưu thế của giao tiếp trực tiếp; Tuyên truyền miệng được thể hiện qua hình thức đối thoại giữa người nói với người nghe, là một hình thức tuyên truyền dân chủ nhất, thực hiện được chức năng thông tin cả 2 chiều, không mang tính áp đặt; Tuyên truyền miệng có thể sử dụng triệt để nhất ưu thế của ngôn ngữ nói và “kênh” phi ngôn ngữ; Tuyên truyền miệng có điều kiện và nhiều khả năng tiến hành một cách thường xuyên và rộng rãi ở nhiều nơi, trong các điều kiện khác nhau.

Tuyên truyền miệng là một công đoạn không thể thiếu trong phần lớn các hình thức vận động, chủ yếu được thực hiện thông qua hội nghị, hội thảo, tập huấn, sinh hoạt câu lạc bộ; là hình thức tuyên truyền linh hoạt, nhiều ưu thế, có thể tiến hành ở bất cứ nơi nào, trong bất kỳ điều kiện, hoàn cảnh nào với số lượng

⁵ Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam (2004), *Một số vấn đề cơ bản về xây dựng, phát huy vai trò giai cấp công nhân Việt Nam trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa*, Nxb Lao động, Hà Nội, tr.76.

người nghe không bị hạn chế. Khi thực hiện việc tuyên truyền miệng, người nói có điều kiện thuận lợi để giải thích, phân tích, làm sáng tỏ nội dung cần tuyên truyền.

Công tác tuyên truyền miệng cũng đặt ra một số yêu cầu cơ bản sau: Để thực hiện tốt nội dung tuyên truyền miệng, cán bộ làm công tác tuyên truyền phải chuẩn bị nội dung kỹ lưỡng; trong khi tuyên truyền miệng, cần sử dụng các hình ảnh minh họa có giá trị để lôi cuốn người nghe, có thể vận dụng văn học nghệ thuật cho bài nói đỡ khô cứng; cán bộ tuyên truyền cần rèn luyện cho mình cách biểu cảm trong giọng nói, nét mặt, ánh mắt, cử chỉ; đồng thời, cần rèn luyện khả năng nắm bắt tâm lý người nghe, cách đặt câu hỏi cho người nghe vừa để đánh giá mức độ tiếp thu, vừa để người nghe tập trung; bên cạnh tính sinh động của văn nói, cần chú ý tính chính xác của các từ ngữ, thuật ngữ chuyên ngành.

Trong các hình thức tuyên truyền miệng để vận động công nhân thì phát ngôn qua hệ thống loa truyền thanh là phổ biến. Đây là phương thức truyền tải những vấn đề tuyên truyền liên quan thiết thực đến đời sống hàng ngày của công nhân; những sự việc, con người được phản ánh trong thực tiễn thi hành pháp luật là những sự việc, con người có thật tại địa phương, đơn vị, doanh nghiệp; những băn khoăn, thắc mắc của công nhân ở các doanh nghiệp về chính sách, pháp luật sẽ được giải đáp kịp thời. Ưu điểm của hình thức này là hoàn toàn chủ động về thời gian và lựa chọn nội dung, thu hút đông đảo người nghe, có thể thực hiện phát thanh được nhiều lần, tiết kiệm được thời gian, công sức và chi phí.

Hai là, sử dụng tủ sách và phòng đọc. Tủ sách và phòng đọc là nơi lưu giữ, khai thác và sử dụng sách, báo, tài liệu để phục vụ nhu cầu công tác, nghiên cứu và tìm hiểu của công nhân. Nhiệm vụ của tủ sách, phòng đọc, thư viện là tập hợp, lưu giữ, phổ biến và quản lý tài liệu, sách, báo, giúp công nhân tiếp cận, tìm hiểu các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, qua đó vận dụng để giải quyết công việc của đơn vị, doanh nghiệp cũng như giúp công nhân tự nghiên cứu, học tập nâng cao trình độ mọi mặt. Đây là hình thức sinh hoạt văn hóa, giải trí lành mạnh, góp phần xây dựng và nâng cao nhận thức, kiến thức chuyên môn nghiệp vụ, văn hóa xã hội cho công nhân góp phần xây dựng và thực hiện nếp sống văn minh.

Hiện nay, tổ chức Công đoàn và các tổ chức chính trị xã hội đã sử dụng nhiều hình thức truyền thông với 5 tờ báo, trên 80 tờ tin, 65 chương trình phát thanh, truyền hình để tuyên truyền chủ trương, đường lối, phổ biến chính sách, pháp luật tới công nhân. Cụ thể, các cấp công đoàn đã biên soạn và in ấn

hàng trăm ngàn bộ tài liệu học tập chính trị cung cấp cho cơ sở, mở trên 30.300 lớp học về chính trị, nghị quyết, và các chính sách pháp luật mới cho trên 3,2 triệu công nhân. Công đoàn các cấp còn xây dựng được 13.000 tủ sách pháp luật với hàng trăm ngàn đầu sách để phục vụ cho công nhân, lao động tìm hiểu, tra cứu các chính sách, pháp luật⁶.

Ba là, tổ chức các cuộc thi tìm hiểu. Các cuộc thi tìm hiểu về pháp luật, truyền thống quê hương, đất nước, ngành, đơn vị, doanh nghiệp... là một trong những hình thức tuyên truyền giáo dục nhằm chuyển tải những nội dung cần tuyên truyền một cách trực quan, hiệu quả đến công nhân. Thi tìm hiểu có ưu thế là dễ dàng mở rộng được phạm vi đối tượng tuyên truyền (bao gồm cả người dự thi và người theo dõi cuộc thi); phát huy được tính tích cực, chủ động của đối tượng dự thi và giúp họ nhận thức sâu sắc hơn nội dung cần tìm hiểu, từ đó nâng cao nhận thức, kiến thức cho họ. Thi tìm hiểu có thể sử dụng được nhiều loại phương tiện thông tin đại chúng, bằng nhiều hình thức khác nhau và do đó có thể tổ chức được ở nhiều nơi, nhiều lúc, với phạm vi, mức độ khác nhau tùy theo yêu cầu và tình hình đặc điểm cụ thể.

Thông qua các hình thức thi, những nội dung tuyên truyền được chuyển tải đến các đối tượng một cách đơn giản, ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, sinh động hơn, tránh được sự cứng nhắc, khô khan; làm cho đối tượng tiếp nhận các vấn đề tuyên truyền một cách thoải mái và hoàn toàn chủ động. Ngoài ra, các vấn đề tuyên truyền được truyền tải đến công nhân một cách trực tiếp và gián tiếp (trực tiếp chính là những đối tượng tham gia dự thi phải tìm hiểu để làm bài, trả lời câu hỏi trên sân khấu; gián tiếp là tuyên truyền mục đích, ý nghĩa của cuộc thi, thể lệ, câu hỏi thi trên các phương tiện thông tin đại chúng, v.v. qua đó các vấn đề cần tuyên truyền đến được số đông công nhân). Một số hình thức hội thi phổ biến hiện nay như: Thi nói (thông qua các hình thức cụ thể như thi vấn đáp, sân khấu...); thi viết; thi trắc nghiệm; thi trên mạng internet...).

Bốn là, sử dụng phương tiện thông tin đại chúng. Báo chí và các phương tiện thông tin đại chúng là công cụ, phương tiện hữu hiệu để công nhân dễ dàng tiếp thu, nắm bắt, tìm hiểu, nâng cao nhận thức, kiến thức. Báo chí góp phần phản ánh sinh động tình hình đất nước, ngành, địa phương, đơn vị, doanh nghiệp, biểu dương người tốt, việc tốt, lên án, phê phán những biểu hiện tiêu cực, những hành vi vi phạm pháp luật trong xã hội.

⁶ Đặng Ngọc Tùng (chủ biên, 2011), *Xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam giai đoạn 2011 - 2020*, Nxb Lao động, Hà Nội, tr.44-45.

So với các hình thức tuyên truyền giáo dục khác thì loại hình tuyên truyền, giáo dục thông qua báo chí và các phương tiện thông tin đại chúng có lợi thế là có đông đảo bạn đọc, khán thính giả ở trong nước và nước ngoài. Báo chí có nhiều loại: Báo in, tạp chí, bản tin, báo nói, báo hình, báo điện tử. Trong mỗi loại hình đó lại có nhiều cách thể hiện như: Tin, bài, tọa đàm, diễn đàn, truyện ngắn, tiểu phẩm, phim truyền hình, phim tài liệu...

Hiện nay tổ chức Công đoàn đang tập trung tuyên truyền hoạt động công đoàn rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng đặc biệt là các cơ quan truyền thông của tổ chức Công đoàn như: Báo Lao Động - Báo giấy và Báo Lao Động điện tử (laodong.vn); Tạp chí Lao động và Công đoàn; Trang Thông tin điện tử Tổng LĐLĐ Việt Nam (congdoan.vn)...

Trong quá trình chuyển sang cơ chế mới, Đảng và các cấp ủy đảng trong các doanh nghiệp đã chú trọng đến công tác vận động công nhân nhưng chưa đầy đủ, chưa ngang tầm với vị trí, vai trò của giai cấp công nhân trong thời kỳ mới. Nhà nước đã ban hành nhiều chính sách pháp luật về vận động công nhân, xây dựng giai cấp công nhân, nhưng những chính sách, pháp luật này vẫn còn nhiều hạn chế, bất cập, chưa đồng bộ; một số chính sách đối với công nhân chưa hợp lý. Nội dung, phương pháp vận động tuy đã được đổi mới nhưng vẫn chưa theo kịp và thật sự phù hợp với điều kiện của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Chất lượng, hiệu quả hoạt động của các cấp công đoàn chưa cao.

4. Một số vấn đề cần quan tâm nhằm nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền, giáo dục công nhân trong các doanh nghiệp của Công đoàn Việt Nam

Để nâng cao hiệu quả tuyên truyền, giáo dục công nhân trong doanh nghiệp, tổ chức Công đoàn cần quán triệt một số vấn đề để đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, giáo dục công nhân như sau:

Một là: Kiên định quan điểm giai cấp công nhân là giai cấp lãnh đạo cách mạng thông qua đội tiên phong là Đảng Cộng sản Việt Nam; giai cấp đại diện cho phương thức sản xuất tiên tiến; giai cấp tiên phong trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, lực lượng đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; lực lượng nòng cốt trong liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Hai là, nội dung tuyên truyền, giáo dục công nhân gắn với những yêu cầu của thời kỳ toàn cầu hóa. Mục đích công tác vận động công nhân trong các doanh nghiệp là nâng cao ý thức chính trị, trình độ chuyên môn nghiệp vụ, sự hiểu biết pháp luật để công

nhân thực hiện tốt nhiệm vụ của mình trong doanh nghiệp, vì vậy, nội dung công tác vận động công nhân chủ yếu là vận động công dân nâng cao hiểu biết về đường lối, chính sách của Đảng và pháp luật của nhà nước, tích cực học tập nâng cao trình độ chuyên môn nghề nghiệp, nâng cao thể chất và trình độ thẩm mỹ. Tuy nhiên, trong xu thế toàn cầu hóa hiện nay, cạnh tranh ngày càng gay gắt, nội dung vận động công nhân nâng cao kỷ luật lao động và tác phong công nghiệp cho công nhân cần được lưu tâm.

Để công nhân nâng cao kỷ luật lao động và tác phong công nghiệp thì phải tuyên truyền, giáo dục để công nhân làm việc theo Hiến pháp và pháp luật, để giữ vững trật tự, kỷ cương, chấp hành nghiêm nội quy, quy định, kỷ luật lao động tại doanh nghiệp.

Ngoài ra, công tác vận động công nhân hiện nay cũng cần tuyên truyền, giáo dục truyền thống cách mạng của dân tộc Việt Nam, đặc biệt là với đội ngũ công nhân trẻ. Nội dung cơ bản là tuyên truyền, giáo dục công nhân về lịch sử đấu tranh anh dũng và truyền thống cách mạng của giai cấp công nhân, tổ chức Công đoàn và của dân tộc Việt Nam. Công đoàn tuyên truyền, giáo dục đoàn viên, công nhân về vai trò, “sứ mệnh lịch sử” của giai cấp công nhân và tổ chức Công đoàn Việt Nam, cũng như những đóng góp của giai cấp công nhân vào sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Tuyên truyền về tinh thần yêu nước nồng nàn của dân tộc ta, gắn liền với truyền thống lao động cần cù sáng tạo, tinh thần tương thân, tương ái, đạo lý uống nước nhớ nguồn của dân tộc Việt Nam và tinh thần đấu tranh bảo vệ độc lập chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, đấu tranh phòng chống tệ quan liêu, tham nhũng và các tệ nạn xã hội, góp phần xây dựng giai cấp công nhân, tổ chức công đoàn ngày càng vững mạnh. Thông qua việc tuyên truyền, giáo dục công nhân những giá trị văn hóa, truyền thống yêu nước, đạo đức cách mạng của công nhân, của dân tộc Việt Nam và đồng thời khẳng định giai cấp công nhân là lực lượng đi đầu trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Ba là, ứng dụng công nghệ thông tin để đổi mới phương thức vận động công nhân. Hiện nay, tỷ lệ công nhân trong các doanh nghiệp sử dụng điện thoại thông minh, có kết nối internet ngày càng tăng. Vì thế, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong tuyên truyền, vận động công nhân là việc làm hết sức cần thiết. Tuy nhiên, để việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động thực sự hiệu quả, công nhân phải chủ động tìm hiểu về công nghệ thông tin để tiếp cận dễ dàng, thuận tiện hơn. Lãnh đạo doanh nghiệp cũng cần có kế hoạch biện pháp cụ thể, lâu

(Xem tiếp trang 85)

nghèo thông qua việc biểu dương khen thưởng đối với hộ thoát nghèo, không tái nghèo; hỗ trợ nguồn lực cho người nghèo nhân rộng các mô hình, dự án giảm nghèo có hiệu quả, phù hợp với điều kiện thực tế tại địa phương; nâng cao năng lực người nghèo về mọi mặt, đặc biệt là kiến thức sản xuất, tiếp cận thông tin thị trường và ý thức tiết kiệm trong sinh hoạt của mỗi hộ gia đình, để tích lũy cho sản xuất; khen thưởng các xã, phường, thị trấn thực hiện tốt mục tiêu thoát nghèo nhanh và bền vững.

- Đảng uỷ, chính quyền địa phương thường xuyên bám sát cơ sở theo dõi, phân loại, xác định nguyên nhân nghèo, để có biện pháp hỗ trợ, giúp đỡ thiết thực; cần gắn các chương trình mục tiêu quốc gia về xoá đói, giảm nghèo với xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh, chú trọng công tác kiểm tra, giám sát kết quả thực hiện các chính sách, chương trình dự án về giảm nghèo, đảm bảo người nghèo được thụ hưởng đúng, đủ, kịp thời các chính sách hỗ trợ của Nhà nước.

- Thực hiện tốt việc phân công các cơ quan, đơn vị, nhận giúp đỡ các xã đặc biệt khó khăn. Lãnh đạo các cơ quan, đơn vị phụ trách giúp xã nghèo, huyện nghèo cần nêu cao tinh thần trách nhiệm, thường xuyên bám sát cơ sở, nắm tình hình, kịp thời chỉ đạo, đôn đốc, hướng dẫn cơ sở thực hiện tốt nhiệm vụ. Phát huy hiệu quả mô hình đảng viên vượt khó vươn lên thoát nghèo và đảng viên có điều kiện nhận giúp đỡ hộ nghèo, hộ cận nghèo vươn lên thoát nghèo. □

Tài liệu tham khảo

1. Ban Tuyên giáo Trung ương (2018), Tài liệu học tập các Văn kiện hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XII, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.80.
2. Báo Nhân dân điện tử (2018), Giao lưu trực tuyến “Để chính sách giảm nghèo đi vào cuộc sống”, Hà Nội.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (tháng 2/2020), Dự thảo các Văn kiện Đại hội XIII của Đảng, tr.94.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam (1996), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VIII, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam (2006), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
6. Đảng Cộng sản Việt Nam (2007), Văn kiện Đảng toàn tập, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
7. Đảng lãnh đạo phát triển xã hội thời kỳ đổi mới, một số vấn đề lý luận và thực tiễn, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2009.
8. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
9. Hồ Chí Minh, Toàn tập (2011), t.4, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
10. Phạm Thanh (2019), Vì sao giảm nghèo chưa thật sự bền vững, Báo điện tử Đảng Cộng sản Việt Nam.
11. Tạp chí Cộng sản, số 3-2008, tr.33.
12. Tạp chí Tài chính kỳ 2, 8-2019, tr.57.

CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN,...

(Tiếp theo trang 113)

dài, đầu tư trang thiết bị cần thiết; tổ chức tập huấn cho đội ngũ cán bộ tư pháp, tuyên truyền viên pháp luật để từng bước đẩy nhanh, hiệu quả việc ứng dụng công nghệ thông tin trong tuyên truyền.

Để đáp ứng nhu cầu tìm hiểu thông tin đa dạng, nhanh chóng các doanh nghiệp cũng nên triển khai tuyên truyền, vận động qua mạng xã hội Facebook, qua các trang thông tin về pháp luật; xây dựng tủ sách pháp luật điện tử. Thực tế cho thấy, việc ứng dụng công nghệ thông tin sẽ mở rộng đối tượng tiếp nhận và nội dung tuyên truyền; góp phần giảm chi phí, nguồn nhân lực trong quá trình thực hiện; hoạt động tuyên truyền các chính sách, pháp luật mới ban hành đến công nhân được kịp thời.

5. Kết luận

Công tác tuyên truyền, giáo dục công nhân có vị trí rất quan trọng để xây dựng giai cấp công nhân vững mạnh, xứng đáng là giai cấp lãnh đạo cách mạng Việt Nam. Đối với các doanh nghiệp hiện nay, đứng trước những tác động của nền kinh tế thị trường, một bộ phận công nhân có biểu hiện mờ nhạt về ý thức chính trị, thiếu hiểu biết pháp luật và chưa tích cực học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ nên dẫn tới hiệu quả lao động chưa xứng tầm với vị trí của doanh nghiệp nhà nước hiện nay. Việc đổi mới nội dung, phương thức vận động công nhân theo hướng hiện đại sẽ góp phần biến chuyển chất lượng công nhân trong các doanh nghiệp nhà nước trong những năm tiếp theo. □

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2008), Văn kiện Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương khóa X, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
2. Dương Văn Sao (2014), Phát huy vai trò của công đoàn trong nâng cao ý thức chính trị và kỷ luật cho công nhân, Tạp chí Lý luận chính trị, số 7, tr.13, 17.
3. Đặng Ngọc Tùng (chủ biên, 2011), Xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam giai đoạn 2011-2020, Nxb Lao động, Hà Nội.
4. Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam (2004), Một số vấn đề cơ bản về xây dựng, phát huy vai trò giai cấp công nhân Việt Nam trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, Nxb Lao động, Hà Nội.
5. Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam (2001), Xu hướng biến động giai cấp công nhân Việt Nam trong những năm đầu thế kỷ XXI, Nxb. Lao động, Hà Nội.
6. Nguyễn Viết Vượng (2010), Giai cấp công nhân và tổ chức công đoàn Việt Nam trong những năm đầu thế kỷ XXI, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
7. Luật Doanh nghiệp (2014), Nxb Chính trị Quốc gia.
8. Hiến pháp nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (2013).